

Walter Wolf laudációja

Főtiszteletű Szenátus,
Tisztelet Hölgyeim és Uraim!
Igen tisztelt W. Wolf Úr!

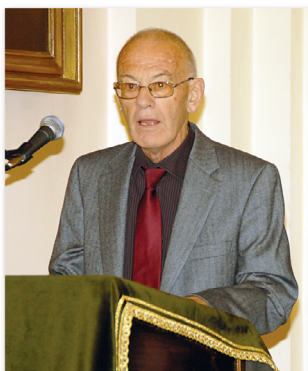
Walter Wolf 1930-ban született Schaffhausenben. Szülővárosában végezte nemcsak elemi iskolai tanulmányait, hanem a tanárképzőt is, ahol a későbbi neves gazdaságtudós és zürichi professzor, Arthur Rich volt meghatározó egyéniségű tanára. Életre szóló hatást jelentett ez a tanár-diák kapcsolat W. Wolf életében, ahogyan ő fogalmaz: lenyűgözött nyitott lelkisége, széles látóköre, alaposága, egyenes jelleme és melegszívű embersége. Ez az indítás vezette őt tovább tanulmányai során: 1959–1968 között történelmet, német irodalmat és zornaliztikát hallgatott – és természetesen korábbi tanárát új minőségben, A. Richet. Wolf fő kutatási témája, s egyben doktori disszertációja: Fasizmus Svájcban. Határmozgások német Svájcban 1930–1945 között.

A magyar református egyház és itt élő barátai számára Walter Wolf elsősorban mint a Svájci Protestáns Sajtószolgálat (Schweizerische Evangelische Pressedienst, EPD) szerkesztője volt ismert. „Ezt a munkámat – emlékezik vissza W. Wolf – az egyház iránti kritikus szolidaritásban” igyekeztem végezni, azaz a meggyőződéssel, hogy a „keresztény ember inkább az Evangéliumnak

van elkötelezve, mint az intézményes egyháznak”, cselekvésének legitimációs forrását a Bibliából és nem az általános egyházi közállapotokból meríti.

Ezzel a kritikus szolidaritással viszonyult a magyarországi és erdélyi református és nemcsak református egyházakhoz. Ez az alapmeggyőződése

tette számára lehetővé, hogy differenciáltan lássa a térség egyházainak helyzetét a kommunista diktatúra nehéz évtizedei alatt. Andreas Hess és Rudolf Pfister közvetítésével ismerte meg egyházunk lelkészeit, teológusait, és rádöbent arra, hogy a szocialista-kommunista rendszerben élnek keresz-

tyének, akik nehéz körülmények között is megtartják hitüket és emberségüket, naponta a hit bátorságáról tesznek bizonyosságot úgy, ahogyan a Timóteushoz írt levélben olvashatjuk: „mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét” – 2Tim 1,7) Annál elszomorítóbb és kiábrándítóbb volt számára az egyházon belüli megalkuvás és rendszerkiszolgáló konformizmus megtapasztalása is, hogy magas egyházi vezetők az állami szervekhez közelebb álltak, mint egyházuk népéhez. De velük szemben

is kritikus szolidaritást tanúsított. Amikor 1974-ben Nairoiban, az ÖRK Nagygyűlésén egyházunk egy magas rangú magyar református egyházi vezetőjével találkozott, aki megkérdezte tőle, hogy sajtójelentéseinek mi a forrása, azt válaszolta: ez szerkesztőségi titok. Igen, mert nem akarta barátait kiszolgáltatni – s közben ő maga is, mint nyugati polgár bátorságról tett bizonyosságot. De jelentéseiből azt is megtudhatjuk, miként került államosításra a debreceni Egyetemi templom, vagy nyomon követhetjük néhány debreceni és erdélyi lelképásztor sorsát, állami zaklattatását. Az 1989/1990-es kelet-európai rendszerváltást a szabadítás aktusának tekintette, lenyűgözte őt a „civil kurázsi” megnyilvánulása a keletnémet demonstrációk, a magyar határnyitás vagy a menekültek befogadása kapcsán.

W. Wolf tudományos munkásságának legutóbbi állomása is összefüggésbe

hozható a kelet- és nyugat-európai társadalmak, ill. egyházak összecsiszolódásának nehéz tapasztalatával: rádöbbsent arra, hogy a szocialista tervgazdaság ugyan történelmileg véget ért, de a sokat dicsért, nyugati típusú piacgazdaságnak olyan torzulásai vannak, amelyek gazdasági krízishez, eladósodáshoz, az emberi élet kiszolgáltatottságához vezetnek. Egykori kedvenc tanáráról, a zürichi gazdaságetikusról, Arthur Richről írt monográfiájának ezt a címet adta: „Egy szociálisan felelős piacgazdaságért” (Zürich: TVZ 2009). Ebből a munkából is jelentős impulzusokat kaphatunk szociáletikai tájékozódásunkhoz és véleményalkotásunkhoz egy változó politikai-gazdasági környezetben.

Walter Wolf nős, felesége Rösli Singer. A fentiek alapján tisztelettel ajánlom, hogy szenátusunk fogadja Walter Wolfot tiszteletbeli doktorainak sorába.

Fazakas Sándor